ux
għ-
tti
eż

25 ta' Frar, 1955

Imħallef:
Onor. Dr. A. Magri, B.Litt., LL.D.

Assunta Bondin *versus* Mary Bondin et.

Depożitu — Restituzzjoni tal-Ħaġa Depożitata — Art. 2010, 2011 (1), 2019, u 1993 tal-Kodiċi Ċivili.

Id-depożitarju għandu jrodd il-ħaġa depożitata lil dak biss li jkun ddaħħalu, jew lil dak li f'isem tiegħu jkun sar id-depożitu, jew lill-persuna li tkun ġiet maħtura biex tirċievi lura l-ħaġa; u ma għandu ebda dritt jitlob li d-depożitant jipprova li huwa sid il-ħaġa depożitata.

Iżda kull obbligu tad-depożitarju jispiċċa meta huwa jikxef jew jipprova li l-ħaġa depożitata hija tiegħu nnifsu. Wkoll però illi, biex jeżonera ruħu minn kull responsabbiltà, jeħtieġlu jipprova, [illegible] u b'mod [illegible] l-proprjetarju tad-depożitu; diversament, [illegible] favur tad-depożitant, illi [illegible] d-depożitarju [illegible] jippreżenta [illegible] f'isem u fl-interess ta' min [illegible], b'mod li għandu jiġi [illegible] [illegible] irodd id-depożitu, salva l-azzjoni rivendikatorja tal-ħaġa depożitata kontra d-depożitant.

Id-depożitu huwa kuntratt li għalih jeħtieġ il-kunsens anki tad-depożitarju; b'mod li ma hux parti f'dak il-kuntratt min ma akkonsentiex għalih.

Il-Qorti; — Rat iċ-ċitazzjoni li biha l-attriċi, mogħtija d-dikjarazzjonijiet u l-provvedimenti neċessarji, billi l-konvenuta Mary Bondin ħadet illegalment fil-pussess tagħha l-librett numru 8154, li jirrappreżenta depożitu fil-Government Savings Bank f'isem l-attriċi u dan bil-konox-

xenza ta' żewġhha l-konvenut Carmelo Bondin; u billi l-konvenuti rrifjutaw li jirrestitwixxu l-imsemmi librett lill-attriċi; talbet li l-konvenuti jiġu kundannati jirrestitwixxu lill-attriċi l-librett tad-depożitu f'isimha fil-Malta Government Savings Bank, f'dak iż-żmien qasir u perentorju li tipprefiġġilhom din il-Qorti, u dan għar-raġunijiet fuq imsemmija. Bl-ispejjeż, inklużi dawk tal-protest tal-5 ta' Frar, 1953, kontra l-konvenuti;

Omissis;

Ikkunsidrat;

Illi mill-provi rriżulta li l-attriċi, meta marret l-Isptar, ħalliet ħwejjiġha, kompriż il-librett tal-Bank in kwistjoni, f'idejn il-konvenut, biex iżommulha. Wara xi sena anki hu ġie rikoverat l-Isptar, u ħalla l-ħwejjeġ li kienu hekk depożitati għandu f'idejn il-konvenuta martu. Għall-ewwel ma jidherx li l-konvenut kellu pretensjonijiet dwar il-flus depożitati bl-imsemmi librett; iżda in segwitu huwa ppretenda li kellu sehem minnhom bħala wieħed mit-tliet werrieta ta' missieru Giovanni Bondin, li miegħu kienet miżżewġa l-attriċi;

Illi skond l-art. 2010 tal-Kodiċi Ċivili, id-depożitarju għandu jrodd il-ħaġa depożitata lil dak biss li jkun fdahielu, jew lil dak li fl-isem tiegħu ikun sar id-depożitu, jew lill-persuna li tkun ġiet maħtura biex tirċievi lura l-ħaġa; u ma għandux dritt jitlob li d-depożitant jipprova li hu sid il-ħaġa depożitata (art. 2011(1) Kod. Ċiv.). Iżda kull obligu tad-depożitarju jispiċċa, meta jikxef jew jipprova li l-ħaġa depożitata hija tiegħu nnifsu (art. 2019 Kod. ċit.); u dana għaliex mhix konċepibbli l-figura tad-depożitu tal-ħaġa proprja (arg. art. 1993 ta' l-istess Kodiċi). "Depositum rei suae consistere nequit";

Illi, però, sabiex id-depożitarju jeżonera ruħu mill-obligi tiegħu, mhux biżżejjed li jallega vagament li hu proprjetarju tad-depożitu, jew li għandu parti minnu, bħal ma għamel il-konvenut; jeħtieġ li hu jipprova, mhux bi kwalunkwe mod, imma malajr u b'mod sommarju, li hu proprjetarju; diversament tibqa' treġi l-preżunzjoni favur id-depożitant, illi ċjoe' min irċieva l-ħaġa bħala depożitu għandu jiftihem li qiegħed jippossjediha fl-isem u fl-interess ta' min

tahielu; b'dan iżda d-depożitarju għandu jiġi provvizorjament kostrett irodd *id-depożitu; salva l-azzjoni rivendikatorja* tal-ħaġa depożitata kontra d-depożitant (ara f'dan is-sens Pothier, Deposito § 67; Marcadé, Cod. Napol. art. 1946, § 503; u Troplong, Deposito, § 185);

Illi l-konvenut akkampa biss pretensjoni fuq il-flus ta' l-attriċi, iżda naqas li jġib il-prova meħtieġa li hu għandu parti minnhom, u għalhekk hu jista' jkollu biss xi azzjoni biex jirrivendika d-drittijiet tiegħu; imma "rebus sic stantibus" għad għandu l-obligu, bħala depożitarju, li jrodd il-*librett lil min tahulu, cjoè lill-attriċi;*

Illi, rigward il-konvenuta, irriżulta illi hija ħadet f'idejha l-oġġetti u l-librett ta' l-attriċi meta żewgha gie menuu l-Isptar; però ma daħlet qatt f'ebda rapport ma' l-attriċi; anzi l-attriċi lanqas kienet taf biha; u peress li d-depożitu hu kuntratt li għalih irid jakkonsenti anki d-depożitarju (art. 1993 fuq ċitat), il-konvenuta ma hix responsabbli bħala depożitarja fil-konfront ta' l-attriċi;

Għal dawn il-motivi;

Tilliibera lill-konvenuta mid-domanda dedotta fiċ-ċitazzjoni, bl-ispejjeż għall-attriċi;

U tilqa' t-talba fil-konfront tal-konvenut, billi tikkundannah jirrestitwixxi lill-attriċi l-librett deskritt fiċ-ċitazzjoni fi żmien tmien tijiem mil-lum, bl-ispejjeż; b'riżerva lill-konvenut ta' kwalunkwè azzjoni lilu kompetenti "si et quatenus".